

er en alt for lille Kreds, Søndre Landsret har, naar den alene omfatter de fire Amter. Med Hensyn til det forfærdelige Misforhold, der menes at ville opstaa ved Bibeholdelse af Søndre Landsret med Fyn underlagt, vil jeg dog gøre opmærksom paa, at det vilde blive 513 000 Indbyggere, denne Landsretskreds kom til at omfatte, og hvis jeg ikke husker meget fejl, omfatter Vestre Landsretskreds godt og vel en 700 000 og Østre Landsretskreds mellem 1 og 1½ Million. Jeg er ikke ganske sikker paa de sidste Tal, paa det første er jeg det. Og jeg synes ikke, det med nogen Ret kan hævdes, at der skulde fremkomme et saa uhyre stort Misforhold. Jeg kan ogsaa henvise til, at i den Betænkning, der blev afgivet af Udvalget i Anledning af Loven af 24. Januar 1922, kom dette ret tydeligt frem, idet det hedder, at man i Udvalget er enig om, at det i hvert Fald vil være tvivlsomt, om Begrænsningen af Søndre Landsrets Omraade til de fire sønderjydske Amter har Betingelse for at blive andet end midlertidig. Her peger man netop paa det rigtige, nemlig at Landomraadet er for lille, at det skal udvides, for at man overhovedet kan opretholde Søndre Landsret.

Der har da ogsaa paa et tidligere Tidspunkt været stillet Forslag om at udvide den med Dele af Vestre Landsrets Omraade. Dette kunde ikke gennemføres. Der har derimod ikke været nogen som helst Modstand mod at udvide den med Dele af Østre Landsrets Omraade, tværtimod. Jeg forstaar ikke ganske, hvorfor man ikke har kunnet og villet gribe til. Jeg kan nemlig ikke med Hensyn til de faktiske Retsforhold og Retsplejeforhold, altsaa det, hvorom Debatten i Virkeligheden burde dreje sig, se, at der skulde være blevet en saa himmelvid Forskel fra i Fjor til i Aar, at man nu kan tage et stik modsat Standpunkt. Hvad man i Fjor fandt paakrævet af Hensyn til Retsplejen, maa vel i og for sig være det samme nu; de samme Grunde maa vel være til Stede ogsaa i Aar. Fra Fyns Side har man ikke paa noget Tidspunkt blandet sig i Spørgsmaalet om Etablering eller Opretholdelse af Søndre Landsret eller noget i den Retning, selvsagt har Fyn ikke blandet sig deri. Man har fremsat sit principale Ønske om at faa en Landsret for sig, og hvis dette ikke kunde imødekommes, da at blive henlagt under Søndre Landsret. Og nu, hvor der er kommet Tanker frem blot om at faa etableret et Kontor, hvor fynske Sager behandles, og hvor der ansættes en gratialelønned Mand som Leder, viser vi ogsaa, at det for os først og fremmest drejer sig

om, at Retsplejen for fynske Sager foregaar paa Fyn.

Jeg vil hævde, at det, man udelukkende har fæstet sin Opmærksomhed paa ved denne Lejlighed, er, om Statskassen er i Stand til at spare nogle Penge. Derimod overser man fuldstændig, om den Befolkning, der bliver betjent af den paagældende Retsinstitution, faar Varetagelsen af sin Rettergang fordyret. Der er ingen Tvivl om, at det for de 4 sønderjydske Amter vil blive dyrere at faa deres Ret plejet i Viborg end i Sønderborg; der er heller ingen Tvivl om, at det for den fynske Befolkning vil være dyrere at rejse til København end at faa deres Sager afgjort paa Fyn. Den Side af Sagen tager man ikke Hensyn til. Men det forekommer mig at være af absolut Betydning, at Rettens Pleje kan foretages paa den for Befolkningen billigst mulige Maade, da der ellers ganske afgjort vil blive adskillige Tilfælde, hvor man f. Eks. ikke rejser Appelsag, blot fordi Omkostningerne bliver for store; af Hensyn til de Omkostninger, som følger med, finder man sig hellere i at tabe en Sag, hvor man mener at have Ret, end man appellerer for at kræve sin Ret.

Jeg vil gerne tillade mig at anbefale Mindretallets Forslag paa dette Omraade.

C. C. Heilesen: Naar det ærede Medlem Hr. Vagn Bro som Forsvar for det Forslag om Udvidelse af Underretternes Kompetence, der foreligger her gennem forskellige Ændringsforslag, bl. a. henviste til, at man for Retsplejelovens Gennemførelse havde den Ordning, at selv de største Sager begyndte ved Underretten, forekommer denne Henvielse mig ikke ganske træffende. Forholdet er nemlig, som bekendt, det, at Landsretsbehandlingen har afløst Sø- og Handelsretsproceduren, som den formede sig før Retsplejelovens Ikrafttræden. Efter Sø- og Handelsretslovgivningen, som den var før Retsplejelovens Ikrafttræden, var Forholdet det, at alle saakaldte store Sø- og Handelssager, det vil sige Sager over 200 Kr., behandlede efter de samme Regler, som nu gælder for Landsretsbehandlingen, saaledes at Udvidelsen indtil 800 Kr. for Sager, der er unddraget denne Behandling, i Virkeligheden, i Sammenligning med den Ordning, vi havde før Retsplejeloven, allerede var en meget stærk Forandring, idet Forholdet før Retsplejeloven, som sagt, var det, at alle Sager over 200 Kr. for Sø- og Handelsretten behandlede efter de nu for Landsretsbehandling gældende Regler. Det er derfor paa denne Maade, Sammenlig-